

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2022/2023

Destinace (země, místo): Chorvatsko, Daruvar

Jméno, příjmení: Mgr. Bohdana Pěva Šolcová

Ve školním roce 2022/2023 jsem jako učitelka českého jazyka a literatury působila v českých a chorvatských základních školách, kde se český jazyk vyučuje v modelu A a C, a v Českých besedách. Činnost Besed se po delší odmlce v tomto školním roce velmi dobře rozběhla, přičemž některé České besedy činnost v některých zájmových sekcích neobnovily. Zvláště „městské“ Besedy byly v tomto školním roce ve spolkové práci velmi aktivní.

V tomto školním roce bylo kromě výuky českého jazyka součástí mé pracovní náplně vedení či pomoc v zájmových aktivitách, setkáních či seminářích.

1. Vyučování českého jazyka a literatury v ZŠ

- Výuka ČJL ve školách s výukou češtiny **v modelu A** (výuka všech předmětů v českém jazyce): Česká základní škola J. A. Komenského v Daruvaru, Česká základní škola v Lipovci, Základní škola I. Jemeršice v Ivanově Sele, Česká základní škola J. Růžičky v Končenicí, Česká základní škola J. Růžičky v Daruvarském Brestově, Česká základní škola Dolní Střežany
- Výuka ČJL ve školách s výukou češtiny **v modelu C** (výuka českého jazyka jako fakultativního předmětu): Základní škola Kip, Základní škola Sirač, Základní škola Lipovlany, Základní škola Dežanovec, Základní škola Mezurač, Základní škola Sokolovac

Počet žáků v českých a v chorvatských školách má stále klesající tendenci. Učitelé českých i chorvatských škol v malých obcích se obávají zavření škol. Potíže s mimoškolní výchovou taktéž přetrvávají (absence školních družin).

Problém zkrácené pracovní doby mateřských škol v malých obcích stále trvá.

Ve výuce českého jazyka jsem se zaměřovala na rozšiřování lexika, objasňování významu slov a seznamování se současnou českou dětskou literaturou. Během vyučovací hodiny jsem využívala české národní písně a písně ze současné hudební tvorby. Hrála jsem na kytaru, ukulele, dudy a rytmické nástroje. Využívala jsem spojení rytmu, pohybu a slov.

V základních školách, kde je český jazyk vyučován jako fakultativní předmět (model C), jsem vyučovala češtinu jako jazyk cizí. Většina dětí nepřišla v rodině ani ve svém okolí do kontaktu s češtinou.

Ve výuce jsem hodně využívala dramatizaci a hudbu. V každé základní škole jsem se musela přizpůsobit konkrétní jazykové situaci a potřebám mluvčích.

V jednotlivých měsících školního roku jsem se věnovala tématům, která se vztahovala k danému měsíci: např. téma *Podzim, Ptáci stálí a stěhovaví, Ptáci v zimě, Vánoce, Velikonoce* atd. Věnovali jsme se také významným výročím, např. *Jan Amos Komenský a Labyrint světa, Jaroslav Hašek, Dana a Emil Zátopkovi* atd.

Ve výuce jsem využívala dvouhodinovku, která na přání žáků často přešla do tříhodinovky. Většinou jsme na tématu pracovali kontinuálně bez přerušení. Výuku jsem často koncipovala jako projektovou, což nám umožňovalo integrovat různé předměty (dějepis, výtvarnou výchovu, hudební výchovu, matematiku).

2. Výchovně vzdělávací činnost v mateřských školách

- **Česká mateřská škola Ferda Mravenec Daruvar**
- **Česká mateřská škola Končenice**

V tomto školním roce jsem spolupracovala s oběma školkami. Vzdělávání dětí jsem realizovala především metodami založenými na prožitkovém a kooperativním učení hrou. Řízené činnosti sledující rozvoj jazykových a hudebních dovedností probíhaly většinou v komunitním kruhu. V České mateřské škole Ferda Mravenec Daruvar jsme neměli dostatek pracovního prostoru, tudíž jsme pracovali pouze v kruhu. Pouze v případech nízkého počtu dětí jsme využívali celou třídu. Podobná situace byla v ČMŠ Končenice.

Docházela jsem do skupiny předškoláků (Daruvar) a smíšené skupiny (Končenice), kde jsem využívala hry na hudební nástroje (kytara, ukulele, flétna, dudy, vozembouch, famfrnoch). S dětmi jsem rytmizovala říkanky, slova, hráli jsme na tělo a různé rytmické nástroje. Oblíbené byly hudebně pohybové hry a tance a také dramatizace pohádek, do nichž jsem zapojovala děti i učitelky. Pomáhala jsem nacvičovat písničky a divadélka pro různá vystoupení. V tomto školním roce jsem do obou mateřských škol docházela sama.

S oběma mateřskými školami se mi spolupracovalo dobře. Má práce tu byla ceněna. Je mi ale líto, že ředitelky školek nevyužily mou nabídku pracovat ve školkách také speciálně-pedagogicky (logopedie). Pro tuto činnost mám vzdělání a praxi.

- **Mateřská škola Mezurač**

Také tento školní rok jsem spolupracovala s chorvatskou mateřskou školou v české vesnici Mezurač, kde se děti věnují českému jazyku 2 hodiny týdně. Ve smíšené skupině se děti kromě dvou učí češtinu jako cizí jazyk.

3. Spolupráce s Českými besedami

V tomto školním roce jsem opět spolupracovala s Českými besedami

- **ČB Daruvarský Brestov**

- **Taneční a divadelní skupina Korálky**

Spolupráce s besední taneční skupinou a vedení divadelní skupiny Korálky (17 dětí předškolního a mladšího školního věku). V tomto školním roce jsme se účastnili několika vystoupení. Velmi úspěšným vystoupením se stala *Velká vánoční hra*, kterou děti představily na vánočním programu v Českém domě Daruvarský Brestov.

- **Velikonoční dílna**

Pro děti i dospělé z ČB Daruvarský Brestov jsem ve spolupráci s manželem zorganizovala a vedla odpolední velikonoční dílnu, kde jsem děti seznámila s českými velikonočními zvyky a učili jsme je plést pomlázku.

- **Honba za pokladem**

Pro děti z ČB Daruvarský Brestov a děti z ČB Velké a Malé Zdence jsem připravila celodenní hru v přírodě na koňském ranči u Růžičků v Končenicích. Několikakilometrová trasa vedla loukami a poli, kde na děti čekaly schované různé úkoly, které musely plnit. Hra byla zakončena opékáním buřtů a jízdou na koních a v kočáře. Děkuji rodině Růžičkových za propůjčení ranče našim aktivitám.

- **ČB Jazvenik a ČB Běliševce**

V předminulém školním roce jsme byli nuceni z důvodu pandemie koronaviru odložit premiéry her, které se nám nepodařilo uskutečnit ani v tomto školním roce. Přestože jsme měli kostýmy a rekvizity připravené a vše bylo technicky zajištěno, nepodařilo se mi herce motivovat k opětovnému zkoušení a obnovení premiéry. Situace v obou Českých besedách byla komplikovaná: nemoci, úmrtí v rodině atp. Doufám, že situace v těchto Besedách bude v příštím školním roce příznivější a že tak bude moci moje nástupkyně v započaté práci pokračovat. S Besedami jsem byla v kontaktu.

- **ČB Viroviticko-podravského kraje**

Intenzivní spolupráce s touto ČB pokračovala také v tomto školním roce.

- **Divadlo**

Na rozdíl od výše zmíněných Českých besed ČB Viroviticko-podravského kraje v divadelních aktivitách pokračovala.

I v tomto roce vystupoval besední herec na různých akcích se svou one man show hrou *O Sněhurce*, kterou jsme nastudovali minulý rok. Hra má stále velký úspěch, přestože ji většina diváků již viděla.

V letošním školním roce jsme velmi intenzivně zkoušeli divadelní hru *Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka*, která je náročná textově i časově. Zkoušení všichni věnovali spoustu energie a času, což vedlo k únavě. Členy divadelní skupiny, ale také sebe, jsem k činnosti musela často motivovat. Hru jsem pro skupinu upravila v souladu k jazykovým možnostem herců a zajistila souhlas autorů hry pro její použití na scéně. S naším divadlem jsme vystoupili kromě jiných scén také na Přehlídce krajanského divadla v Lipovci. Divadlo jsem spolu s manželem režírovala a zahrála jsem si jednu z rolí. Zvuk a osvětlení zajišťoval manžel, nápovědu já.

➤ **Mikulášská nadílka**

S ČB jsem zorganizovala **mikulášskou nadílku** ve virovitické hudební škole. S mou rodinou jsme vytvořili mikulášský průvod, který vedl Mikuláš (místopředseda ČB). Poté se náš průvod odebral na místní vánoční trhy, kde byl umístěn stánek ČB s besedními rukodělníky. Návštěvníkům trhů jsme vysvětlovali český způsob oslavy svátku sv. Mikuláše a děti jsme obdarovávali sladkostmi.

➤ **Kurz češtiny pro dospělé**

Z důvodu velkého pracovního vytížení studentů a mnoha besedních aktivit se výuka uskutečňovala nesystematicky. Přestože ČB získala od města Virovitice místnost k užívání, neměli jsme ani dostatek prostoru k setkávání, neboť se v místnosti scházela taneční, pěvecká a divadelní skupina. V tomto roce se nepodařilo zajistit stabilní počet studentů.

Se třemi členy ČB (pokročilí mluvčí) jsem měla **individuální výuku českého jazyka**.

➤ **Velikonoční dílna**

V besední místnosti proběhla pro dospělé **přednáška o velikonočních zvycích** v ČR. Dospělé jsme s manželem učili plést pomlázky a připomenuli smysl pečení sladkého velikonočního beránka.

➤ **Dny české kultury ve Viroviticích**

Podílela jsem se na přípravě a realizaci programu *Dny české kultury ve Viroviticích*. V rámci programu jsem zorganizovala a vedla **otevřenou keramickou dílnu** v zámeckém parku, kam přišly děti z ČB VPK, žáci českého jazyka z místní chorvatské školy a veřejnost.

V městském divadle hrála divadelní skupina ČB VPK hru *Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka*, kde jsem kromě své role hrála i roli herečky, která měla pracovní povinnosti. Na tuto reprízu asi nezapomenu, neboť jsem fungovala ještě v pozici nápovědy.

S touto ČB se mi velmi dobře spolupracovalo. Vedení ČB mě často a rádo zapojuje do různých besedních akcí.

• **ČB Hruševské Pole**

➤ **Divadelní skupina**

V minulém školním roce jsem začala spolupracovat s ČB Hrubečné Pole a naše spolupráce pokračovala také v tomto roce. Vedení ČB mě opět požádalo, abych pro besední **divadelní skupinu** připravila text. Chopila jsem se tedy úlohy scénáristky, která vychází z podmínek ČB a možností čtyř besedních hereček.

Protože se minulý rok herečky seznámily s divadelními postupy a metodami, neměly potíže se zkoušením textu. Letos jsem jim napsala krátkou komedii *Pivní lázně*, která byla velmi dobře přijata na *Přehlídce krajského divadla v Lipovci*.

V ČB se bohužel nenašel nikdo, kdo by se chopil výroby kulis a rekvizit, takže jsme s manželem museli vše vlastními silami zajistit.

S touto ČB se mi dobře spolupracovalo.

- **ČB Velké a Malé Zdence**

Pro ČB Velké a Malé Zdence jsem zorganizovala a vedla celodenní hru v přírodě *Honba za pokladem* na ranči u Růžičků v Končenicích.

- **ČB Rijeka**

➤ **Kurz českého jazyka**

V ČB Rijeka pokračoval **kurz češtiny pro dospělé**. Používali jsme naši oblíbenou učebnici češtiny autorky Lídy Holé *Čeština krok za krokem* a věnovali se také reáliím České republiky.

V ČB jsem uspořádala **přednášku na téma Jaroslav Hašek**.

S mou skupinou studentů se mi velmi dobře pracovalo a budu na ně vzpomínat s láskou.

4. **Vzdělávání učitelů**

Odborná porada všech pedagogických pracovníků české menšiny v Chorvatsku (on-line, tradičně se koná v Českém národním domě v Daruvaru): přednáška na téma **Vinařské pranostiky**. Zajišťování odborné literatury a pomůcek pro pedagogy.

5. **Spolupráce s Novinově vydavatelskou institucí Jednota**

Spolupráce s NVI *Jednota* byla téměř na nule. Kromě několika článků, které jsem do redakce poslala, jsem nebyla do aktivit NVI *Jednota* zapojena. Ani v tomto školním roce jsem nepracovala jako korektorka *Jednoty* a *Dětského koutku*, přestože jsem šéfredaktorce *Jednoty* i redaktorce *Dětského koutku* opětovně sdělila, že se na mě mohou obrátit se žádostí o pomoc.

Také letos nebyly vyslané učitelky pozvány na oslavu výročí *Den Jednoty*.

Mrzí mě, že NVI *Jednota* s vyslanými učiteli přerušila spolupráci, jelikož naše odbornost by pozvedla jazykovou úroveň týdeníku *Jednota*, měsíčníku *Dětský koutek* a dalších publikací

vydáváných NVI *Jednota*. Stále platí, že již při zběžné analýze periodik a knih je zřejmá klesající jazyková úroveň. Odbornost vyslaných učitelů tu není brána vážně.

6. Spolupráce s redakcí českého vysílání Radia Daruvar 91,5

Zpracovávala jsem různá témata a nahrávala je: současní čeští spisovatelé, rozhovory, začala jsem novou sérii **Významné ženy české historie**. Spolupráce s redaktorkou českého vysílání byla na velmi dobré úrovni.

7. Klub literátů Svazu Čechů v CHR

Byla jsem členkou poroty hodnotící práce literární soutěže. Mé hodnocení krajanské literární tvorby bylo publikováno v *Přehledech*. Klubu jsem nabídla besedu s herci Divadla Za2 Praha na téma *Jak se tvoří divadelní hra od začátku do konce*. Beseda proběhla v prostorech Svazu Čechů v CHR.

8. Korektury textů do soutěží v českém jazyce a literatuře

9. Další činnost

- **Divadlo Za2 Praha**

Teprve v tomto školním roce se mně a Svazu Čechů v Chorvatské republice kvůli komplikacím souvisejících s pandemií koronaviru podařilo dokončit organizaci příjezdu profesionálního divadla pro děti *Za2 Praha*.

Divadlo zahrálo zdarma několik představení s názvem *Krysáci a ztracený Ludvík* pro české základní školy, mateřské školy a České besedy. Po představení jsem vyhlásila ve spolupráci s divadelní skupinou výtvarnou soutěž na stejnojmenné téma. Ceny do soutěže věnovalo divadlo *Za2 Praha*. S krajanskými literáty a divadelníky vedli herci besedu na téma *Jak se tvoří divadelní hra od začátku do konce*.

- **Zátopkovi 100**

Na jaře tohoto roku jsem začala s mým manželem plánovat akci, která by oslavila sté výročí narození Dany a Emila Zátopkových (19. 9.). Svě síly jsme spojili s Velvyslanectvím České republiky v Záhřebu a zorganizovali akci s názvem *Zátopkovi 100*.

Šlo o happeningovou akci, jejíž součástí byl přespolní běh, kde měli běžci možnost vybrat si ze tří různě dlouhých a náročných tratí. Akce byla určena všem bez rozdílu. Zúčastnit se mohla široká veřejnost, i nesportovci, jelikož trať bylo možno zdolat i prostou chůzí.

Když běžci přiběhli a chodci přišli, mohli si vyzkoušet hod oštěpem. Na louce jsme vyznačili vzdálenost 50,47 metrů, což byl Danin olympijský rekord z Helsinek v roce 1952, a pokoušeli se k němu dohodit co nejbliže.

Byli jsme velmi potěšeni, že se závodů (jak běhu, tak hodu oštěpem) zúčastnil Slavomír Goga, zástupce velvyslance. Oslava pokračovala večerním promítáním filmu *Zátopek* (2021) v kině v Daruvaru, po němž následovalo občerstvení a diskuse o zhlédnutém filmu.

Na akci se sponzorsky podílel Pivovar Daruvar, který nám daroval sto piv ke stému výročí narození manželů Zátopkových. Startovní čísla a oštěpy ná mlaskavě zapůjčil atletický oddíl Varnsdorf.

S tématem Zátopkovi jsem seznamovala žáky v českých školách, kam jsem přinášela o štěpy, abych děti naučila techniku hodů oštěpem.

- **Drakiáda**

V listopadu se na daruvarském hipodromu konal 3. ročník *Drakiády*, která se na Daruvarsku stala oblíbenou sportovně-společenskou akcí, na níž se setkávají děti z českých škol a Českých besed. S přípravou draka a jeho pouštěním dětem pomáhají rodiče a prarodiče.

Na *Drakiádu* si letos všechny děti přinesly kupovaného draka, protože během let jsme všichni zjistili, že vyrobit vlastního draka, který lítá, není jenom tak, neboť je zapotřebí dobrých znalostí aerodynamiky. Letos děti soutěžily v kategoriích *Nejlépe létající drak*, *Nejsympatičtější drak*, *Nejkrásnější drak* a *Nejvýše létající drak*. Výherci získali diplom a nového draka na příští *Drakiádu* a ostatní soutěžící dostali sladkosti a drobné dárky, které věnoval Dům zahraniční spolupráce.

- **Vánoční dílny v českých školách a ČB**

V období adventu jsem seznamovala děti v českých školách s vánočními zvyky v různých zemích. Každý rok mám pro toto výjimečné období připravenou výtvarnou činnost, která reprezentuje české tradice. Minulý rok jsem děti naučila vytvářet vizovické pečivo a letos jsem sáhla k výrobě svícnu z jablka. Svícen z jablka, tzv. svět, je v naší zemi všeobecně známou předvánoční aktivitou, ale v české menšině v Chorvatsku není znám a v českých školách jej děti nevytvářejí. Proto jsem se této tradiční české aktivity chopila a rozjela v českých školách výrobu svícnu z jablka. Překvapilo mě, že se jeho výroba stala hitem.

- **Masopust**

Protože jsem se letos účastnila končenickeho masopustu jako domácí, nabízela jsem průvodu kromě jiného i boží milosti, tradiční masopustní sladké pečivo, které krajané neznají.

- **Výtvarná soutěž Krysáci**

Během návštěvy divadla pro děti *Divadlo Za2 Praha* na Daruvarsku jsem vyhlásila s ředitelem divadla výtvarnou soutěž s názvem Krysáci. Děti soutěžily v několika kategoriích a měly za úkol vytvořit obrázek na téma Krysáci jakoukoliv výtvarnou technikou. Oceněným dětem byl slavnostně předán diplom a knihy, které do soutěže věnovalo *Divadlo Za2 Praha*.

- **Velikonoční dílny**

Letos jsem s velkým předstihem zahájila velikonoční dílny v českých a chorvatských základních a mateřských školách a v Českých besedách, jelikož se na mě obrátil velký počet zájemců o dílnu.

Po vyprávění o Velikonocích v Chorvatsku, Česku a v jiných zemích jsme se přesunuli k praktické ukázce použití pomlázky a vysvětlení, proč čeští muži a chlapci pomlázkou šlehají ženy. Jde o zvyk, který se v českých domácnostech v Chorvatsku udržuje již zřídka, a tak většina dětí tento obyčej nezná. Následoval velikonoční kvíz a po něm zlatý hřeb dílny, a to pletení pomlázek, na něž se děti a dospělí velmi těšili.

Také letos jsme s manželem prochodili a projezdili široké okolí, abychom našli košíkářské vrby. Některá naleziště z minulých let zanikla, a tak jsme museli najít místa jiná. V České besedě Daruvarský Brestov jsme uspořádali odpolední dílnu pro děti z ČB Daruvarský Brestov a ČB Velké a Malé Zdenice. Sešlo se třicet dětí, kterým jsme s manželem předvedli ukázkou pletení pomlázky a poté jim pomáhali plést. Byli jsme velmi rádi, že nám s pletením pomáhal pan Viktor z Končenic. Pro děti je velmi cenné vidět, že někdo z české menšiny také umí plést pomlázky a že tu stále tato velikonoční tradice existuje, i když je trochu pozapomenutá. Budoucnost ukáže, jestli některé z dětí, které prošlo velikonoční dílnou, tuto tradici „opráší“ a ponese ji dál.

Také v chorvatské škole v Lipovlanech (výuka českého jazyka v modelu C) proběhla velikonoční dílna za účasti představitelů Československé besedy Lipovlany. Paní předsedkyně a její spolupracovníci se dílny zúčastnili a pomlázku si také upletli.

Další Českou besedou, která se účastnila velikonoční dílny, byla ČB Viroviticko-podravského kraje. Dílna proběhla v nové besední místnosti, kterou krajanům k užívání poskytlo město Virovitice.

Součástí všech velikonočních dílen byla ochutnávka beránka, kterého jsem letos napekla rekordní počet.

- **Naše jaro divadelní Dolany**

Divadelní zkoušky s dětmi 2. a 4. tříd v Základní škole Sirač vyvrcholily premiérou na „dětské divadelní přehlídce“ Naše jaro divadelní v Dolanech. Letošní účast na přehlídce byla velmi hojná. Z českých i chorvatských základních škol vystoupily děti s krátkými divadélky, recitacemi a jedním loutkovým divadlem. Pro děti ze Sirače jsem napsala divadelní hříčku *Na kopečku v Africe*, kde se v pohádkovém příběhu z černošské vesnice střídaly plošné loutky s herci, jejichž hereckými kolegyněmi byla kolegyně Valentina a já.

- **Kulatá výročí Jaroslava Haška**

Velkým tématem druhého pololetí byla kulatá výročí Jaroslava Haška. S dětmi 1. stupně v českých i chorvatských základních školách jsme si vyprávěli o neobyčejném životě tohoto velikána české a světové literatury. Vysvětlovali jsme si, co znamená být spisovatelem-humoristou, co je humor a jak jej poznáme a hledali jsme k tomuto slovu synonyma. Také jsme se zastavili u významů neznámých slov vážících se k Haškově životu, např. bohém, tulák, mystifikace, legionář.

Zhlédli jsme krátký animovaný film *Aféra s křečkem* podle stejnojmenné Haškovy povídky, k němuž se vázaly otázky, které nám pomáhaly s porozuměním. Po krátkém kvízu jsme se pustili do mystifikace. Děti měly za úkol vytvořit podobně jako Hašek v časopise *Svět zvířat* živočicha, který neexistuje. Pomocí kresby vytvořily jeho podobu, do níž musely zakomponovat tři charakteristiky, které si vylosovaly, např. tykadla, šupiny, drápy.

Vymyslely pro zvíře jméno a za pomoci návodných otázek (např. Kde žije? Čím se živí? Čím je zvláštní?), napsaly jeho krátkou charakteristiku a posléze ho svým spolužákům představily.

- **Pomoc krajanům s psaním textů**

Celý školní rok se na mě obraceli krajané (hlavně senioři) s žádostmi o pomoc při psaní textů různého charakteru. Do připravované publikace o *Pěveckém sboru Daruvar* jsem na žádost autorky napsala text.

- **Naše jaro literární.**

Byla jsem vybrána jako člen poroty.

- **Divadelní představení pro Základní školu Sirač**

Se skupinou žáků 2. a 4. třídy jsme nacvičili hru *Na kopečku v Africe*, kterou jsme hráli pro všechny žáky 1. stupně. Spolupráce s touto školou byla na velmi dobré úrovni. Vedení školy bylo velmi vstřícné a podporující.

- **Spolupráce se zástupkyní hejtmana pro národnostní menšiny a předsedkyní Klubu literátů Svazu Čechů v CHR**

S paní Táňou Novotný-Golubić spolupracuji na různých akcích. Byla jsem členkou soutěžní poroty literární soutěže krajanů.

- **Senioři**

V tomto školním roce jsem pokračovala v návštěvách seniorů.

Senioři z Matice důchodců Daruvar mě požádali o souhlas, aby mohli mou hru *Mýdlovka* přeložit do chorvatštiny a hrát ji. Ráda jsem svolila a hru jsem jim poskytla k volnému použití.

- **Nabídka české literatury a její dovoz z ČR**

Všem zájemcům.

Závěr

Na jaře 2022 jsme částečně rekonstruovali domek v Končenicích, abychom mohli bydlet. Nicméně jsme se v průběhu školního roku potýkali s různými technickými problémy. Domek, kde jsme bydleli, stojí u velmi frekventované hlavní silnice a dvůr u domu slouží jako skladiště stavebního materiálu, pro nějž jezdí dělníci stavební firmy. Dělníci občas na zahradě pálí odpadky ze staveb. Škoda, že se na Daruvarsku pro vyslaného učitele nenašlo vhodnější ubytování.

Nicméně velmi děkujeme majiteli domku, že nám ubytování nabídl. Byl jediný. Náš pobyt se nám snažil co nejvíce zpříjemnit, ve všem nám vycházel vstříc a vzniklé problémy řešil okamžitě. Děkujeme mu za jeho vstřícnost, ochotu a lidskost.

Spolupráce s jednotlivými Českými besedami, českými základními a mateřskými školami a chorvatskými školami byla na dobré úrovni a práce vyslaného učitele byla dobře přijímána.

Také tento školní jsem se potýkala s nedostatky v komunikaci. O některých akcích ve školách a Českých besedách jsem se dozvěděla se zpožděním. Nemohla jsem proto reagovat na některé nadcházející události. Ani letos jsem nebyla zvána na divadelní rady, přestože jsem spolupracovala se dvěma divadelními skupinami, které jsem vedla jako režisérka. O soutěžích v českém jazyce a literatuře jsme nebyla informována. Tento stav je dlouhodobý.

I přes nedostatky v komunikaci a problémy s ubytováním, cítím velké uspokojení ze své práce.

Protože je toto můj poslední školní rok u krajanů v Chorvatsku, ráda bych všem krajanům vyjádřila velké poděkování za laskavost, lidskost a vstřícnost. Děkuji všem svým kolegům v krajské komunitě a kolegyni Mgr. I. Kirchnerové za spolupráci a podporu.

Děkuji své rodině za trpělivost a při mém úsilí pomoci krajanům v jejich snaze uchovat kulturní dědictví svých předků. Velký dík patří PaedDr. Olze Vlachové za podporu, péči a příjemnou spolupráci a v neposlední řadě děkuji svému zaměstnavateli Domu zahraniční spolupráce za veškerou podporu.